

Brandförsäkring för offentliga samfund

YH 03

Försäkringsvillkor 1.1.2020

332494s 11.19

Innehållsförteckning

BRANDFÖRSÄKRING FÖR OFFENTLIGA SAMFUND	1	ES 4 Säkerhetsföreskrifter	3
Försäkringens struktur	1	ES 5 Värderings- och ersättningsbestämmelser	3
ES SAKFÖRSÄKRING	1	ES 6 Indexvillkor	5
ES 1 Sakförsäkring	1	ES 7 Dubbelförsäkring	5
ES 2 Försäkringsobjekt	1		
ES 3 Skador som ersätts, begränsningar som gäller dem och särskilda ersättningsbestämmelser	2		

BRANDFÖRSÄKRING FÖR OFFENTLIGA SAMFUND

Försäkringens struktur

Försäringen innehåller sakförsäkring (ES) samt allmänna avtalsvillkor (YL).

ES SAKFÖRSÄKRING

ES 1 Sakförsäkring

1.1 Syftet med försäringen

OP Försäkring Ab (nedan försäkringsbolaget) förbinder sig att enligt dessa villkor samt de allmänna avtalsvillkoren (YL) ersätta sakskador och de i villkoren separat nämnda övriga kostnaderna.

1.2 Försäkringsalternativ

Denna försäkring är i enlighet med vad som antecknats i försäkringsbrevet antingen en fullvärdesförsäkring eller en försäkring som grundar sig på försäkringsbeloppet. I fullvärdesförsäkringen är försäkringsobjektet försäkrat utan avtalad maximiersättning och premien baserar sig på den anmälda volymen för byggnaden. I en försäkring som grundar sig på försäkringsbeloppet är försäkringsobjektet försäkrat enligt det värde som på förhand angetts för byggnaden och premien baserar sig på detta värde.

I båda försäkringsalternativen bedöms det skadebelopp som används som ersättningsgrund i enlighet med värderings- och ersättningsbestämmelserna ES 5.

ES 2 Försäkringsobjekt

Försäkringsobjekt är i försäkringsbrevet antecknad egendom på den plats (försäkringsstället) som anges i försäkringsbrevet.

Dessutom gäller försäringen för den försäkrade egendomens del tillfälligt utanför försäkringsstället vid reparation och service eller transporter i anslutning till dem i Finland, dock i allmänhet totalt högst upp till 50 000 euro.

2.1 Byggnader

Försäkringsobjekt är de byggnader som anges i försäkringsbrevet.

Till byggnaden hör för dess användning avsedda ursprungliga eller motsvarande eller senare i hela byggnaden fast installerade konstruktioner, inventarier och ytbeläggningar.

2.1.1 Maskiner och anordningar som betjänar byggnaden

Till byggnaden hör för dess användning avsedda fast installerade

- värme-, kyl-, släcknings-, vattendistributions-, vattenavlopps-, el-, automations-, inre regnvattenavlopps-, luftkonditionerings-, övervaknings- och dataöverföringssystem. Till värme- och kylsystem hör också värmepumpar och solpaneler samt solsamlare
- hissar, rulltrappor och lyftdörrar
- maskiner och anordningar avsedda för gemensam användning av privathushåll
- fasta laddningsstationer för fordon
- av försäkringstagaren ägda eller annars på hans risk och i byggnadens bruk befintliga fasta vatten-, avlopps-, värme-, kyl-, olje-, gas- och ångledningar, elledningar, dataöverföringskablar utanför byggnaden samt maskiner och anordningar som fast anslutits till dem fram till en allmän anslutning.

2.1.2 Annan egendom i anslutning till användning av byggnaden

Av försäkringstagaren ägda eller annars på hans risk och i byggnadens bruk befintliga

- fasta sedvanliga konstruktioner utanför byggnaden
- i anslutning till byggnadens bruk högst 40 m² stora byggnader av lätt konstruktion, bil-, avfalls-, lager- och andra skärmtak samt sopkärl
- sedvanliga arbetsmaskiner och redskap för skötsel av fastigheter som nämns i försäkringsbrevet samt deras bränslen också vid transport av dem mellan fastigheter (se ES 2.1.3)
- inventarier i utrymmen som avsetts för gemensam användning av privathushåll

2.1.3 Försäkringsobjekt utgör dock inte, om inte separat så avtalats

- kyrkor och jordfästningskapell
- landsvägar, järnvägar, gator, flygfält och andra trafikområden samt parkeringsområden vid dem
- bergrum och tunnlar
- broar, dammkonstruktioner, kanaler, hamnanläggningar eller liknande vattenbyggnader
- vattenlednings-, avlopps-, fjärrvärme- och eldistributionsnät
- kraftstationer och värmekraftverk
- grunden under byggnadens bottenbjälklag och grundsulor, eller armering därav
- täckdikningssystem eller annat system för att hålla marken torr
- utomstående regnvattensystem,
- bryggor och andra strandbyggnader, badbaljor och simbas-sänger utomhus,
- brunnar på fastighetens område med undantag för brunnar i avloppsvattensystem
- tejpningar, ljusreklam och andra reklamer, konstruktioner, anordningar, ledningar och rörsystem som betjänar affärsverksamhet som bedrivs i byggnaden, trots att de är fast förenade med byggnaden
- motorfordon, vars konstruktiva hastighet är över 15 kilometer i timmen och inte heller
- energi och vatten.

2.2 Lösöre

Lösöre som inte betjänar byggnadens användning (se ES 2.1), är försäkrade på den plats (försäkringsstället) som nämns i försäkringsbrevet upp till högst de belopp som anges nedan, om ej annat nämns i försäkringsbrevet:

- Pengar, värdepapper och värdefulla samlingar, frimärken, kuponger samt handlingar
  - i låst Euro-klassificerat eller säkerhetsklassificerat kassaskåp som motsvarar Euro-klassificeringen totalt högst upp till 10 000 euro
  - vid förvaring av egendomen i ett låst brandsäkert skåp eller i ett kassaskåp i ett annat separat förvaringsställe som är stängt på ett tillförlitligt sätt högst upp till 2 000 euro.
- ritningar, arkiv, data och program i datautrustning samt modeller och former, sammanlagt 5 000 euro, inklusive kostnader för övertids- och tillfälligt arbete. Försäkringen ersätter om program eller filer i elektroniskt format förstörs endast i det fall att själva apparaten eller datamediet som utgör försäkringsobjekt har drabbats av en skada som är ersättningsgill enligt dessa villkor.
- Lös egendom som tillhör arbetstagare i försäkringstagarens tjänst om egendomen finns på försäkringsstället eller på någon annan plats i samband med arbetet, 1 000 euro per arbetstagare. Försäkringen omfattar dock inte betalningsmedel, värdefulla samlingar, värdepapper och inte heller motordrivna fordon eller anordningar.
- Lös egendom som tillhör kunder och som finns i försäkringstagarens besittning om egendomen har direkt anknytning till försäkringstagarens verksamhet, högst upp till 10 000 euro. En förutsättning är att egendomen om den ägdes av försäkringstagaren skulle ingå i denna försäkring. Försäkringen omfattar dock inte betalningsmedel och värdepapper.
- Försäkringsobjekt är inte maskiner, anläggningar eller anordningar vilkas återanskaffningsvärde är större än det belopp som nämns i försäkringsbrevet (gränsvärde).
- Försäkringsobjekt är också leasingfinansierade anläggningstillgångar, med de begränsningar som avses ovan i punkt ES 2.2.

Försäkringsobjekt är inte följande egendomsposter, om inte annat nämns i försäkringsbrevet

- konst- och museiföremål
- vetenskapliga eller andra samlingar
- biblioteksböcker eller audiovisuella inspelningar
- fordon och anordningar som drivs eller framförs med maskinkraft och inte heller deras utrustning, med undantag för sedvanliga arbetsmaskiner och verktyg för fastighetens skötsel (se ES 2.1.2–2.1.3).
- luftfartyg
- registreringspliktiga fartyg och registreringspliktiga båtar
- växter och djur

2.3 Tilläggsinvesteringar

Försäkringsobjekt är dessutom investeringar som hänför sig till egendom i anslutning till försäkringstagarens verksamhet och som sker under försäkringsperioden, från det att de överläts till försäkringstagaren, dock med de begränsningar som nedan anges i punkt ES 6.2.

Försäkringsobjekt är dock inte

- enskilda anskaffningar vilkas totala värde är över 200 000 euro och inte heller
- enskilda anskaffningar av sådana maskiner, anläggningar och anordningar som hör till lösöret och vilkas värde är större än det belopp som nämns i försäkringsbrevet (gränsvärde).

2.4 Försäkringens subsidiaritet

Försäkringen ersätter skador på försäkrad egendom i enlighet med försäkringsvillkoren till den del andra försäkringar inte ersätter dem.

ES 3 Skador som ersätts, begränsningar som gäller dem och särskilda ersättningsbestämmelser

Försäkringen ersätter direkta skador som förorsakas försäkringsobjektet samt i dessa villkor separat nämnda övriga kostnader, om sakskadan har förorsakats direkt under försäkringens giltighetstid av en nedan definierad händelse. Om ett försäkringsfall är oförutsett eller inte avgörs objektivt och utgående från skadeorsaken, inte från följderna av skadan.

Ersättningen för egendomen, för respektive föremål eller egendomspost, uppgår till högst det överenskomna försäkringsbeloppet justerat med indexet vid skadetidpunkten (se punkt Indexvillkor).

3.1 Självrisiker

Försäkringstagaren har vid varje skadefall en i försäkringsbrevet antecknad självrisk eller en i dessa villkor fastställd självrisk. Vid beräkning av ersättningen avdras från skadebeloppet före självrisk eventuella åldersbaserade åldersavdrag.

Ur försäkringen ersätts följande skadefall

3.2 Brand eller sot

Försäkringen ersätter skador som förorsakas av eld som kommit lös eller av en plötslig och oförutsedd utspridning av sot eller rök från en eldstad eller motsvarande värmeapparat i fastigheten.

Försäkringen ersätter inte skador på föremål som har utsatts för värme.

3.2.1 Specialsjälvrisiker

Om en brandskada beror på att heta arbeten har utförts, är försäkringstagarens självrisk tio gånger den självrisk som anges i försäkringsbrevet, dock högst 20 000 euro eller ett sådant större självrisikbelopp som anges i försäkringsbrevet.

Heta arbeten har definierats i punkt brandsäkerhet i säkerhetsföreskrifterna.

Självriskan dras inte av, om det brandsäkra soptaket eller den brandsäkra djupbehållaren har begränsat omfattningen på den ersättningsgilla brandskadan.

3.3 Åskslag

Försäkringen ersätter skador som förorsakas av direkt åskslag eller genom överspanning till följd av åskslag.

3.4 Explosion

Försäkringen ersätter skador som förorsakas av en explosion.

Försäkringen ersätter inte

- skador förorsakade av inre spänning, av att packning lossnat eller av vätsketryck
- skador till följd av yrkesmässigt sprängnings- eller brytningsarbete. En skada som annars omfattas av försäkringen ersätts emellertid till den del som försäkringstagaren kan bevisa att den part som konstaterats vara ansvarig inte kan fullgöra sin ersättningskyldighet.
- skador på en förbränningsmotor på grund av en explosion i densamma, och inte heller
- skador på ett slutet och tryckhållfast kärl, anordning, rör eller behållare som har innehållit gas eller ånga, om inte skadeorsaken är ett plötsligt och oförutsett exceptionellt övertryck.

3.5 Utlösning av släckningsanordning

Försäkringen ersätter skador som förorsakas av att en släckningsanordning plötsligt och oförutsett utlöses.

3.6 Andra skador som ersätts

Tilläggskostnader på grund av myndighetsbestämmelse

Vid skador på byggnader ersätter försäkringen skäligen tilläggs-kostnader förorsakade av tvingande myndighetsbestämmelser om reparation eller byggnad, dock högst 20 % av den direkta sakska-dans belopp, inklusive de tilläggs-kostnader som avses här.

Om försäkringen grundar sig på ett överenskommet försäkrings-belopp, utgör detta försäkringsbelopp den övre gränsen för den totala ersättningen.

Avvärjning av hotande skada

Förutom direkta sakskadorna ersätter försäkringen sådana skäligen kostnader enligt YL 6.2 som förorsakas av begränsning eller avvärjning av en skada som har inträffat eller är omedelbart hotande och som ersätts ur försäkringen.

Skador på mark

Försäkringen ersätter sådana kostnader för undersökning, rengöring eller byte av mark samt transport och hantering av avfall som förorsakas av att marken på en fastighet som försäkringstagaren äger eller besitter skadas till följd av en ersättningsgill sakskada på försäkringsobjektet. Härvid förutsätts att kostnaderna gäller åtgärder på grund av en tvingande myndighetsbestämmelse och att myndighetsbestämmelsen utfärdats senast ett år från det datum skadan observerades eller från skadefallet. Kostnader ersätts med högst 200 000 euro per skada.

Restaureringskostnader

För objekt som är försäkrade till fullt värde, dagsvärde eller återanskaffningsvärde ersätter försäkringen restaureringskostnader som uppkommer vid återuppbyggnad eller reparation högst upp till det belopp, som de ovan nämnda kostnaderna skulle ha uppkommit med användning av moderna och sedvanliga byggnadsmetoder. Restaureringskostnader i anslutning till egendom ska alltid försäkras separat och om detta ska finnas ett omnämnande i försäkringsbrevet. I försäkringsbrevet ska också anges separat, om restaureringskostnader har inkluderats i försäkringsbeloppet för egendom.

Tilläggs-skador

Försäkringen ersätter dessutom

- skador till följd av att egendomen, på grund av de omständigheter som råder vid ett i övrigt ersättningsgillt skadefall, har stulits, förkommit eller skadats, samt
- skador som förorsakas av köld eller hetta, regn eller annat dylikt, om skadan är en direkt följd av ett ersättningsgillt skadefall.

ES 4 Säkerhetsföreskrifter

Iakttagande av säkerhetsföreskrifter

Säkerhetsföreskrifter utgör en del av försäkringsavtalet. Den försäkrade ska iaktta de säkerhetsföreskrifter som ges i försäkringsbrevet, försäkringsvillkoren eller annars skriftligen. Om den försäkrade har underlåtit att iaktta säkerhetsföreskrifterna uppsåtligt eller genom oaktsamhet som inte kan anses vara ringa och underlåtenheten att iaktta säkerhetsföreskrifter har inverkat på skadans uppkomst eller dess belopp, kan ersättningen ned-sättas eller krav på ersättning avslås i enlighet med de allmänna avtalsvillkoren.

Den försäkrade ska iaktta författningar och myndighetsbestäm-melser som gäller försäkrad egendom och verksamhet. Byggnader, maskiner och anordningar ska hållas i det skick byggnads-lagen, byggbestämmelserna och arbetarskyddsbestämmelserna förutsätter. Bruksanvisningar och serviceprogram för byggnader, maskiner och anordningar ska följas samt observerade fel och brister ska åtgärdas omedelbart.

De separata säkerhetsföreskrifterna är nämns i försäkringsbrevet.

ES 5 Värderings- och ersättningsbestämmelser

Denna försäkring är i enlighet med vad som antecknats i försäkringsbrevet antingen en fullvärdesförsäkring, varvid försäkrings-objektet är försäkrat utan överenskommet försäkringsbelopp och premien grundar sig på den anmälda volymen för byggnaden, eller en försäkring som grundar sig på ett överenskommet försäkringsbelopp.

5.1 Försäkringsbelopp

Egendomen är försäkrad till ett överenskommet försäkringsbe-lopp som antecknas i försäkringsbrevet för varje föremål eller egendoms-post och som justerat med det i försäkringsbrevet antecknade indexet (se punkt 6 Indexvillkor) utgör den övre gränsen för ersättningen vid inträffad skada.

Försäkringsbeloppet är beräkningsgrund för försäkringspremien och utgör övre gränsen för ersättningen, men utgör däremot inte grund för skadans belopp eller värderingen av skadan.

Det värde på vilket försäkringsbeloppet grundar sig har antecknats i försäkringsbrevet. Något av nedan angivna värden tillämpas:

5.1.1 Fullvärde

I fullvärdesförsäkringen är försäkringsobjektet försäkrat utan av-talad maximiersättning och premien baserar sig på den anmälda volymen för byggnaden. Den verkliga volymen för objektet beräknas enligt definitionen i Rakennustietosäätiön RT-kort.

5.1.2 Återanskaffningsvärdet

Återanskaffningsvärdet är det belopp som behövs för att till sam-ma plats anskaffa ny likadan eller närmast motsvarande egendom.

Om inte annat överenskommit med försäkringsbolaget, grundar sig försäkringsbeloppet på egendomens återanskaffningsvärde.

5.1.3 Dagsvärde

Dagsvärdet är det belopp som fås när egendomens värdeminskning till följd av ålder, användning, föråldrad teknik, minskad använd-barhet eller liknande dras av från återanskaffningsvärdet. Även minskad användbarhet till följd av ändrade lokala omständigheter,

t.ex. att näringsverksamhet som utövats har upphört eller andra liknande orsaker, beaktas då dagsvärdet fastställs. Då dagsvärdet fastställs beaktas för byggnaders del också egendomens verkliga värde. Med verkligt värde avses det penningbelopp, som skulle ha erhållits, om egendomen hade sålts normalt före skadan.

Dagsvärdet kan inte överskrida egendomens återanskaffningsvärde.

5.1.4 Första risk

Första risk är ett i försäkringsbrevet antecknat för försäkringsobjektet avtalat försäkringsbelopp. På förstariskförsäkringen tillämpas inte underförsäkringsregler (se ES 5.4.1 Underförsäkring).

5.2 Ersättnings omfattning

Försäkringen ersätter direkta saksador på den försäkrade egendomen. Ersättningen för egendomen, för respektive föremål eller egendomspost, uppgår till högst det överenskomna försäkringsbeloppet justerat med indexet vid skadetidpunkten (se ES 6 Indexvillkor).

5.3 Beräkning av egendomens värde och skadebeloppet vid sakskada

5.3.1 Skadebelopp enligt återanskaffningsvärdet

Skadebeloppet enligt återanskaffningsvärdet fås när den återstående egendomens värde (restvärdet) dras av från egendomens värde omedelbart före skadan. Bägge värdena beräknas enligt återanskaffningsvärdet. (Se ES 5.1.1)

Om den skadade egendomen kan repareras, är skadebeloppet lika med reparationskostnaderna, dock högst skillnaden mellan återanskaffningsvärdet och restvärdet.

Om emellertid egendomens värde minskat fram till tidpunkten för skadan så att dess dagsvärde var mindre än 50 % av återanskaffningsvärdet omedelbart före skadan, beräknas skadebeloppet enligt dagsvärdet (se ES 5.1.2). Varje skadat föremål värderas skilt för sig.

5.3.2 Skadebelopp enligt dagsvärdet

Skadebeloppet enligt dagsvärdet fås när den återstående egendomens värde (restvärdet) dras av från dagsvärdet. Bägge värdena beräknas enligt dagsvärdet. (Se ES 5.1.2)

Om egendomen kan repareras, är skadebeloppet lika med reparationskostnaderna, dock högst skillnaden mellan dagsvärdet och restvärdet.

Om den skadade egendom är inte återuppbyggt eller reparerat, den skadebeloppet enligt dagsvärdet kan inte överskrida egendoms verkliga värde.

5.3.3 Skadebelopp vid första risk

Om egendomen har försäkrats med en förstariskförsäkring avvikers ersättningen från ersättningen enligt återanskaffnings- och dagsvärdet till den del att bestämmelserna om underförsäkring inte tillämpas. (Se ES 5.4.1)

5.3.4 Mervärdesskatt

Då skadebeloppet beräknas beaktas bestämmelserna om mervärdesskatt. Momsandelen betalas inte, om den är avdragsgill i ersättningstagarens beskattning. Moms ersätts inte heller om den försäkrade har rätt till återbäring på moms.

5.4 Ersättnings belopp

Ersättningsbeloppet fås när självriskan dras av från skadebeloppet.

5.4.1 Underförsäkring

Fullvärdesförsäkring

Om den volym som anges i den objektsförteckning som utgör bilaga till försäkringsbrevet är mindre än byggnadens verkliga volym, ersätter försäkringen bara en så stor del av skadebeloppet

som förhållandet mellan den i objektsförteckningen som utgör bilaga till försäkringsbrevet angivna volymen och den verkliga volymen utvisar (se ES 5.1.1).

Försäkring som grundar sig på försäkringsbelopp

Om försäkringsbeloppet är mindre än egendomens värde, är det fråga om underförsäkring. Vid en skada på underförsäkrad egendom eller ett underförsäkrat intresse ersätter försäkringen endast en så stor del av skadan som motsvarar förhållandet mellan försäkringsbeloppet och egendomens värde.

5.4.2 Överförsäkring

Försäkringen ersätter inte med anledning av en skada på överförsäkrad egendom mer än vad som behövs för att täcka skadan (se YL 11.1).

Fullvärdesförsäkring

Om den volym som anges i den objektsförteckning som utgör bilaga till försäkringsbrevet är större än byggnadens verkliga volym, rör det sig om överförsäkring.

Försäkring som grundar sig på försäkringsbelopp

Om försäkringsbeloppet är större än egendomens värde, är det fråga om överförsäkring.

5.5 Utbetalning av ersättning

Först utbetalas ersättning enligt dagsvärdet. Skillnaden mellan ersättningen enligt återanskaffningsvärdet och ersättningen enligt dagsvärdet betalas ut, när den skadade egendomen inom två år efter skadan har reparerats eller när ny egendom av samma slag och för samma användningsändamål har anskaffats till samma plats.

Rätt till skillnaden mellan ersättning enligt återanskaffningsvärdet och ersättningen enligt dagsvärdet har bara försäkringstagaren eller den för vilken försäkring för tredje man har tecknats. Rätten kan inte överföras.

Om byggandet fördröjs till följd av en myndighetsåtgärd, förlängs tvåårsfristen med dröjsmålstiden.

5.6 Restvärde av byggnad

5.6.1 Ersättning för minskat restvärde

Om ett byggnadsförbud eller en byggnadsbegränsning är i kraft enligt bestämmelser i byggnadslagen eller väglagen, och det därför inte är möjligt att utnyttja de byggnadsdelar som är kvar efter skadan för att återställa byggnaden i dess tidigare skick, ersätts också minskningen av restvärdet.

5.6.2 Undantagslov

Försäkringstagaren ska visa att ett byggnadsförbud eller en byggnadsbegränsning är i kraft.

På begäran av försäkringsbolaget ska försäkringstagaren söka undantagslov för att återställa byggnaden i dess tidigare skick samt, i händelse av avslag, söka ändring i beslutet. Försäkringstagaren ska på begäran av försäkringsbolaget bemyndiga försäkringsbolaget att representera honom i dispensärendet.

5.7 Andra bestämmelser i anslutning till ersättningen

5.7.1 Ersättning av ritningar m.m.

Ritningar, dokument, samt modeller och formar ersätts bara om motsvarande egendom skaffas i stället för den skadade egendomen inom två år efter skadan. För under arbete varande manuskript och översättningsarbeten ersätts endast de andelar som man på grund av skadan är tvungen att göra på nytt för att slutföra ett oavslutat arbete.

5.7.2 Oavslutade arbeten

Om inte annat avtalats om försäkringsvärdet på en omsättnings-tillgång, beräknas värdet på oavslutade arbeten enligt de pris-sättningsgrunder som försäkringstagaren på förhand avtalat med

beställaren. Ersättning betalas enligt de ovan nämnda prissättningsgrunderna upp till det värde den skadade egendomen hade i arbetsfasen vid skadetidpunkten.

5.7.3 Värdepapper

För aktier, mortifierbara obligationer, debenturer, andra masskuldebrevslån och andra mortifierbara finansiella instrument ersätts endast de kostnader som mortifieringen av dem förorsakar.

5.7.4 Alternativ till ersättning i pengar

Försäkringsbolaget har rätt att låta bygga eller reparera eller att skaffa förkommen eller skadad egendom i stället för att betala ersättning i pengar.

Försäkringsbolaget har rätt att utse en byggare eller reparatör, som återbygger eller reparerar skadan, eller utse inköpsställe, där motsvarande egendom skaffas.

5.7.5 Kostnader för utredning av skada

I fortsättningen är försäkringsbolaget skyldigt att ersätta endast sådana skadkartläggningar som utförts på dess order, eller andra nödvändiga utredningar som gjorts för att avgöra en skada eller för att bedöma storleken av en skada. Försäkringsbolaget är inte skyldig att ersätta andra kartläggningar eller redogörelser, om man inte om dem överenskommit med försäkringsbolaget på förhand.

5.7.6 Inteckningsbar egendom

För egendom i vilken inteckning kan fastställas betalas ersättning till försäkringstagaren först när han har klarlagt att egendomen inte är intecknad som säkerhet för gäld eller att inteckningshaverna gett sitt samtycke till att ersättningen betalas till försäkringstagaren (jfr 13 § i företagsinteckningslagen och 17 kap. 8 § i jordabalken).

För fastighet krävs ingen utredning om försäkringstagaren kan påvisa att

- skadan har reparerats
- säkerhet ställts för att ersättningen används för reparation av den skadade egendomen
- ersättningsbeloppet är ringa i förhållande till fastighetens värde eller
- när det annars är uppenbart att fordringsägarens möjlighet att inkassera sin fordran inte äventyras av att ersättningen lyfts.

5.7.7 Försäkringsbolagets rätt att lösa in skadad egendom

Den försäkrade egendomen förblir hos ägaren även då den skadats. Försäkringsbolaget har emellertid rätt att lösa in återstående egendom eller en del av den. Den egendom eller del av egendom som inlösts ersätts på samma grunder (antingen enligt återanskaffningsvärdet eller dagsvärdet) som en skada på föremålet eller egendomsposten ifråga.

5.7.8 Försäkringstagarens skyldighet att överlämna egendom som återfåtts

Om försäkringstagaren får tillbaka förlorad egendom efter det att ersättning har betalats, ska han omedelbart överlämna egendomen till försäkringsbolaget eller återbetala ersättningen till denna del.

ES 6 Indexvillkor

Försäkringen är bunden till det index som nämns i försäkringsbrevet.

6.1 Indexjustering av premien eller försäkringsbeloppet per försäkringsperiod

6.1.1 Fullvärdesförsäkring

Försäkringspremien är bunden till det index som nämns i försäkringsbrevet. Premien justeras den första dagen i varje försäkringsperiod. Premien justeras då med lika många procent som justeringsindexet avviker från basindexet.

Basindex utgörs av indexet för augusti månad året före försäkringens begynnelseår.

Justeringsindexet är indexet för augusti det kalenderår som föregår begynnelsemånaden i den försäkringsperiod som har antecknats i försäkringsbrevet.

6.1.2 Försäkring som grundar sig på försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppen i objektsförteckningen som fogats till försäkringsbrevet justeras den första dagen i varje försäkringsperiod. Försäkringsbeloppet justeras då med lika många procent som justeringsindexet avviker från basindexet. Samtidigt ökas försäkringsbeloppet med värdet av de investeringar som har gjorts och anmälts under försäkringsperioden.

Basindexet är indexet för den kalendermånad som infaller fem månader före den första försäkringsperiodens begynnelsemånad.

Justeringsindexet är indexet för den kalendermånad som infaller fyra månader före den försäkringsmånad som anges i försäkringsbrevet.

Premierna ändras så att de motsvarar det justerade försäkringsbeloppet.

6.2 Försäkringsbelopp vid skadetidpunkten (gäller inte fullvärdesförsäkring)

Försäkringsbeloppet utgör vid skadetidpunkten lika många procent av det försäkringsbelopp enligt den objektsförteckning som fogats till försäkringsbrevet som indexet för den kalendermånad som inföll fem månader tidigare utgör av basindexet.

I försäkringsbeloppet vid skadetidpunkten beaktas dessutom de byggnads- och maskininvesteringar som under försäkringsperioden har gjorts på det aktuella försäkringsstället innan skadan inträffade, dock med följande begränsningar

- investeringarna gäller den verksamhet i vilken den egendom som är försäkringsobjekt har använts,
- ökningen av försäkringsbeloppet till följd av indexförhöjningen och investeringar för varje punkt i försäkringsbrevet kan sammanlagt vara högst 15 % av det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet, dock högst det i försäkringsbrevet nämnda beloppet.

ES 7 Dubbelförsäkring

Om samma egendom har försäkrats mot samma skada med flera försäkringar, rör det sig om en dubbelförsäkring, varvid ersättningen beräknas enligt lagen om försäkringsavtal.

Framgång tillsammans.

